

Duurzaam ondernemen en ESG

TIPS & ADVIES

Belgische omzetting van CSRD heeft extra aandacht voor de kmo	2	Verplichting vaste aansluiting zonnepanelen verdwijnt	10
Checklist voor een goede fietspolicy in uw bedrijf	4	Duurzaam verlonen kan ook financieel interessant zijn	12
Een wadi op uw bedrijfsterrein: een goed idee?	6	Advocatenkantoor met maximale focus op duurzaamheid ..	13
Wat is het nut van ESG-software voor uw bedrijf?	8	Tools om de CO ₂ -voetafdruk in kaart te brengen	15

Ons volgende nummer verschijnt op 20 januari 2025.
We wensen u voor 2025 succes en voorspoed!

Einde leasing- of arbeidsovereenkomst

Maak ten slotte duidelijke afspraken over wat er gebeurt bij het einde van de leasingovereenkomst en bij een vroegtijdige beëindiging van de arbeidsovereenkomst.

Kan de werknemer de fiets dan overkopen, en zo ja, tegen welke restwaarde?

Claire Possemiers

Legal Consultant bij SD Worx

Gebruik bovenstaande checklist bij het opstellen van een ondubbelzinnige fietspolicy. Communiceer daarin transparant over alle spelregels. Denk er ook aan om in de policy te bepalen wat er precies met de bedrijfsfiets moet gebeuren bij een schorsing of stopzetting van de arbeidsovereenkomst.

DUURZAAM ONDERNEMEN - MILIEU & ECOLOGIE

Een wadi op uw bedrijfsterrein: een goed idee?

In het kader van duurzaam waterbeheer wordt een zgn. wadi vaak naar voren geschoven als een eenvoudige, maar doeltreffende oplossing. Wat zijn de voordelen en aandachtspunten?

Wat is (het nut van) een wadi?

Een wadi is een verzonken buffer die regenwater opvangt en tijdelijk vasthoudt. Voorbeelden vindt u op de interactieve kaart van Climatescan.nl (<https://climatescan.nl/#filter-1-1>).

Minder overlast. Een wadi vermindert het risico op een overbelasting van het rioolstelsel. Ook andere waterafvoerkanaal, zoals beken en rivieren, krijgen het minder zwaar te verduren tijdens intense regenbuien ten gevolge van de klimaatverandering. Dat vermindert de kans op wateroverlast en op beschadiging van de omgeving.

Infiltratie. Het opgevangen regenwater kan langzaam in de bodem infiltreren. Dat kan helpen om het grondwaterniveau aan te vullen of op peil te

houden. Zeker in langere periodes van droogte – ook een gevolg van de klimaatverandering – is dit essentieel voor de veerkracht van de natuurlijke ecosystemen en de vegetatie in uw bedrijfsterrein.

Zuivering. Tijdens de infiltratie in de bodem kunnen vervuilende stoffen uit het regenwater op een natuurlijke wijze gefilterd worden. Hierdoor draagt een wadi ook bij aan de zuivering van afstromend regenwater vooraleer het de bodem insijpelt, en vermindert het de watervervuiling die kan ontstaan door typische afspoeling van verontreinigde oppervlakken.

Groene zone. Zeker wanneer u een wadi aanlegt als groene zone, creëert u een aangename habitat voor planten en dieren. Met de juiste landschapsaanpak kunt u een mooi en waardevol stuk natuur integreren binnen uw bedrijfsomgeving, waar flora en fauna ongestoord kunnen gedijen. Dit versterkt de biodiversiteit van de omgeving.

Afkoeling. Groene wadi's zorgen bovendien voor afkoeling tijdens hittegolven. Niet enkel vanwege de verdamping die warmte aan de lucht onttrekt, maar ook door de vegetatie, zoals bomen en struiken, die schaduw biedt.

Multifunctioneel. U kunt een wadi multifunctioneel inrichten. Het kan bv. ook tegelijkertijd fungeren als een aangename werk-, vergader-, ontmoetings- en recreatieomgeving voor uw medewerkers en bezoekers.

Bedrijfsimago. Ten slotte, benadrukt een wadi uw aandacht voor ecologie en leefbaarheid. Dit kan een sterk signaal zijn naar (potentiële) medewerkers, klanten, partners en de lokale gemeenschap dat uw onderneming een voortrekkersrol wil spelen op het vlak van duurzaamheid.

Stappenplan voor de realisatie

De aanleg van een wadi op een bedrijfsterrein vereist gespecialiseerde kennis van waterbeheer en landschapsarchitectuur.

Stap 1: de ondergrond. De eerste stap bestaat uit het kiezen van een geschikte locatie op de site. Het is belangrijk dat de bodem voldoende doorlatend is om infiltratie mogelijk te maken. Een bodemonderzoek brengt aan het licht of de ondergrond oké is. Zanderige bodems zijn ideaal voor snelle infiltratie, terwijl kleigrond minder geschikt is zonder aanvullende maatregelen.

Tip. Kleigrond en hoge grondwaterstanden moeten u evenwel niet afschrikken. Als de doorlatendheid minder goed is, zal het gewoon langer duren vooraleer de wadi leeg is. Dat hoeft geen probleem te zijn. Sterker nog: het water mag niet te snel afvoeren in het kader van droogtebestrijding. Het bekken dient bij voorkeur wel binnen één week leeg te zijn, zodat de kans op muggenoverlast beperkt blijft. Bij de meeste wadi's gebeurt dat al binnen enkele uren.

Stap 2: de afmetingen. Afhankelijk van de grootte van het opvanggebied bepaalt u vervolgens de ideale afmetingen. Bij een particuliere wadi volstaat vaak een diepte van 30 tot 50 centimeter. Ondernemingen gebruiken de beschikbare ruimte van de terreinen bij voorkeur voor hun bedrijfsactiviteiten, waardoor wadi's daar soms wat kleiner zijn met steilere wanden.

Stap 3: de grondwerken. Nadat de afmetingen zijn bepaald, kunnen de grondwerken starten. Er wordt dan een ronde of ovale kuil uitgegraven waarvan het diepste punt zich doorgaans in het

midden bevindt en de randen geleidelijk omhooglopen.

Tip. Eventueel kan een afvoer of overloop voorzien worden om het water bij een te hoog niveau te laten wegstromen naar bv. een regenwaterput of het rioolstelsel.

Stap 4: de bodembedekking. Na de graafwerken wordt een doorlaatbare bodembedekking gelegd. Die bestaat vaak uit een mengsel van teelaarde en grof zand, maar soms ook uit grind of lavastenen.

Stap 5: de aankleding. Vervolgens wordt de wadi aangekleed met water- en droogtebestendige planten die in zowel natte als droge omstandigheden kunnen overleven.

Tip. Grassen, kruiden, riet en inheemse bloemen zijn goede keuzes, omdat ze bijdragen aan de biodiversiteit en helpen bij de waterzuivering.

Mag het zomaar?

Vergeet niet om vooraf bij de gemeente te checken of u al dan niet een (omgevings)vergunning nodig heeft voor de aanleg van uw wadi.

Let op! Doe dit zeker wanneer het waterbekken een impact kan hebben op de omgeving (zoals waterstromen of burens), of wanneer u het in een beschermd gebied wil inbedden. Ook bij een aansluiting van de afvoer op de riolering is dit wenselijk.

Hoeveel kost een wadi?

Factoren. De kosten voor de aanleg van een wadi kunnen sterk variëren, afhankelijk van de afmetingen, de materialen, de locatie en daarmee gepaard gaande bereikbaarheid, de bodemgesteldheid (die eventueel bijkomende groundbewatering kan vereisen), de eventuele aanleg van een drainagestelsel en overloop, de complexiteit van het ontwerp, en de mate en soort van beplanting.

Concreet? Mogelijk kunnen de kosten voor een bedrijfswadi dus oplopen tot enkele duizenden euro's, tenzij u uw eigen personeel kunt inschakelen om de klus zelf te klaren.

Andere aandachtspunten

Hoewel wadi's veel voordelen bieden, zijn er nog enkele andere aandachtspunten waarmee u rekening dient te houden.

Beschikbare ruimte. Een wadi kan relatief veel ruimte in beslag nemen. Op een (beperkt) bedrijfsterrein kan dit een uitdaging vormen.

Juiste aanleg. Houd eveneens rekening met de risico's bij slechte aanleg: als de wadi niet goed ontworpen is of de bodem onvoldoende doorlatend blijkt, dan kan het water niet snel genoeg infiltreren. Dit kan dan zelfs leiden tot extra wateroverlast, in plaats van die te voorkomen.

Esthetische aspect. Besef ook dat wadi's er in natte seizoenen mooi kunnen uitzien, terwijl ze – afhankelijk van de beplanting – in droge periodes dor of kaal kunnen ogen. Dat esthetische aspect is niet onbelangrijk.

Tip. Kijk eens naar wadi's in uw buurt op <https://climatescan.nl/#filter-1-1> welke vegetatie er mooi uitziet en in die omstandigheden goed groeit.

Inspectie en onderhoud. Een wadi vergt relatief weinig nazorg in vergelijking met technische waterbeheersystemen. Weet wel dat een regelmatige inspectie en een periodiek onderhoud noodzakelijk zijn om verstopte afvoerkanalen te vermijden en de vegetatie optimaal te houden. Een goed nazichtplan is dus aangewezen.

Floris Boogaard

*Lector ruimtelijke transformaties aan de
Hanzehogeschool Groningen en onderzoeker
bij Deltares*

Met een wadi op uw bedrijfsterrein vermindert u de kans op wateroverlast in de omgeving. Tegelijkertijd creëert u hiermee een aangename werk-, vergader-, ontmoetings- en recreatieomgeving voor uw medewerkers en bezoekers. Check wel vooraf de doorlatendheid van de ondergrond.

DUURZAAM ONDERNEMEN - AUDIT-INTERNE CONTROLE - EXTERNE
INSTANTIES - RAPPORTERINGEN

Wat is het nut van ESG-software voor uw bedrijf?

De introductie van de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) verhoogt de aandacht voor duurzaamheid in de bedrijfswereld. Speciale ESG-software kan helpen bij het nakomen van uw (wettelijke) verplichtingen.

Waarom software gebruiken?

De Europese CSRD verplicht grote en beursgenoteerde bedrijven om (binnenkort) uitvoerig

te rapporteren over hun ESG-pijlers: Environment, Social en Governance. Ook alle (kleinere) bedrijven binnen hun waardeketen worden hierdoor onrechtstreeks mee betrokken.